

Doğa Fauna

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

KAR LEOPARI

Kar leoparı (*Panthera uncia*), dünyanın en ilgi çekici ve ender gözlemlenebilen büyük kedilerindedir. Kedigiller (Felidae) familyasının *Panthera* cinsinin bir üyesidir. Orta Asya'da yüksekliği genellikle 3.000 - 4.500 metre arasında değişen dağlık bölgelerde yaşar. Ancak birçok büyük canlı türü gibi bu kedinin de soyu tehlike altındadır.

Ortalama bir kar leoparı 27 - 54 kg ağırlığında, 1,2 - 1,5 m uzunluğunda olup kuyruğu da yaklaşık 91 cm'dir. Postları yani kürkleri kalın ve beyazımsı açık gri renktedir, üzerinde daha koyu renkte siyahımsı gri benekler bulunur. Bu kürk rengi ona dağlık arazide iyi bir kamuflaj sağlar. Çok geniş ve kıllı olan patileri de kara batmasını engeller.

Kar leoparılar genelde sabah erken saatlerde ve akşam gün batımında aktiftir. Dağ keçisi, tavşan, marmot veya bazı kanatlı türlerini avlayarak beslenirler. Ortalama yaşam süreleri yaklaşık 20 yıldır.

Kar leoparılar insanlar için ulaşılması güç olan dağlık alanlarda yaşamasına rağmen doğal yaşam alanları daraldığı için bazen yiyecek bulmak amacıyla insanların tarım-hayvancılık yaptığı alanlara girmek zorunda kalır, bu durumda da insanlarla karşı karşıya gelmeleri kaçınılmaz olur. İnsan faaliyetleri (turizm, tarım, hayvancılık, madencilik, ulaşım faaliyetleri, iç savaşlar, kaçak avlanma vb.) neticesinde kar leoparılarının yaşam alanları giderek daralıyor. Küresel iklim değişikliği de kar leoparılarının soyunun tehlikeye girmesinin nedenleri arasında sayılıyor.

Günümüzde 2.700 - 3.400 kadar kar leoparılarının hayatta kaldığı düşünülüyor. Bu yüzden çok sayıda araştırmacı ve doğa koruma derneği tarafından türün devamı için çeşitli koruma programları uygulanıyor. Yaban hayatı korumak, bilimsel olduğu kadar sosyal bir süreçtir, bu nedenle koruma programlarının başarılı olması için bölgede yaşayan insanlarla iş birliği içerisinde olunması gerekir.

